

Ο ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΚΑΙ Η ΦΙΛΑΡΕΣΚΕΙΑ
ΤΗΣ ΚΟΡΗΣ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΑΣ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ-ΑΣΚΗΣΕΩΝ

1. Ερωτήσεις-ασκήσεις ανοικτού τύπου

1. Να μεταφέρετε τα δευτερόκλιτα ουσιαστικά του κειμένου στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού εφόσον αυτό είναι δυνατόν.
2. Να μεταφέρετε τα τριτόκλιτα ουσιαστικά του κειμένου στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού, εφόσον αυτό είναι δυνατόν, και να δηλώσετε το γένος τους.
3. Να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις και στους δύο αριθμούς των τριτοκλίτων ουσιαστικών που σχηματίζουν τη γενική πληθυντικού με κατάληξη *-ium*.
4. *aliis sermonibus*: Να κλιθούν μαζί και στους δύο αριθμούς.
5. Να μεταφέρετε τα επίθετα του κειμένου στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού και στα τρία γένη εφόσον αυτό είναι δυνατόν.
6. Να μεταφέρετε τις αντωνυμίες του κειμένου (εκτός από τις προσωπικές) στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού στο γένος που βρίσκονται.
7. Των τύπων του κειμένου που βρίσκονται σε αφαιρετική πτώση να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις του άλλου αριθμού.
8. Να γίνει χρονική αντικατάσταση των ονοματικών τύπων του κειμένου που ανήκουν σε ρήματα της 2ης συζυγίας στη φωνή που βρίσκονται.
9. Να γίνει χρονική αντικατάσταση των ρημάτων της 2ης συζυγίας του κειμένου.
10. *voluit, mallet, nolis*: Να γίνει χρονική αντικατάσταση των ρημάτων στην οριστική και υποτακτική.
11. *faceret, nolis*: Να γράψετε όλους τους τύπους της προστακτικής ενεστώτα και μέλλοντα των ρημάτων αυτών.
12. Του ημιαποθετικού ρήματος του κειμένου να γράψετε όλους τους ενεργητικούς τύπους.
13. Του ελλειπτικού ρήματος “*cooperat*” να γραφούν όλοι οι υπάρχοντες τύποι.

14. Να γραφούν οι αρχικοί χρόνοι όλων των ρημάτων του κειμένου και στις δύο φωνές εφόσον αυτό είναι δυνατόν.
15. Να ξαναγράψετε τις παρακάτω περιόδους αφού μεταφέρετε τους κλιτούς τύπους στον άλλο αριθμό (στο αντίστοιχο πρόσωπο ή στην αντίστοιχη πτώση), εφόσον αυτό είναι νοηματικώς, συντακτικώς και γραμματικώς δυνατόν:
- α) *Puella mature habere coeperat canos, quos legere secreta solebat.*
 β) *Hac re audita pater voluit filiam deterrere quominus id faceret.*
 γ) *Eo consilio pater aliquando repente intervenit oppressitque ornatrices.*
 δ) *Interrogavit filiam, utrum post aliquot annos cana esse mallet an calva.*
 ε) *Non dubito quin calva esse nolis.*
 στ) *Quid non times ne istae te calvam faciant?*
 ζ) *Post aliquot annos canus esse mavis an calvus?*
 η) *Ille non dubitabat quin filia sua calva fieri nollet.*
 θ) *Tum filia patri respondet se malle canam esse.*
 ι) *Mater veretur ne filia sua calva fiat.*
16. Να μεταφερθούν τα ρήματα των κυρίων προτάσεων στο αντίστοιχο πρόσωπο της οριστικής παρατατικού και να γίνουν οι απαραίτητες τροποποιήσεις:
- α) *Interrogat filiam, utrum post aliquot annos cana esse mallet an calva.*
 β) *Hac re audita pater voluit filiam deterrere quominus id faceret.*
 γ) *Mater veretur ne filia sua calva fiat.*
 δ) *Quid non timetis ne istae vos calvas faciant?*
 ε) *Non dubito quin calvus esse nolis.*
 στ) *Puella non timet ne ornatrices eam calvam faciant.*
 ζ) *Augustus dissimulavit canos vidisse et aliis sermonibus tempus extraxit, donec induxit mentionem aetatis.*
 η) *Caesar veretur ne epistula intercipiatur et sua consilia ab hostibus cognoscantur.*
 θ) *Ille non aperte impedit filias suas quin legant suos canos, sed mendacio eis persuadet ne hoc faciant.*
 ι) *Magister pueros deterret quominus mentiantur.*

17. Να εντοπίσετε και να χαρακτηρίσετε τους ομοιόπτωτους και ετερόπτωτους ονοματικούς προσδιορισμούς του κειμένου.
18. Να εντοπίσετε τους τύπους που βρίσκονται σε αιτιατική και να προσδιορίσετε τον συντακτικό τους ρόλο.
19. Να εντοπίσετε τους τύπους που βρίσκονται σε αφαιρετική και να προσδιορίσετε τον συντακτικό τους ρόλο.
20. Να χαρακτηρίσετε τις δευτερεύουσες προτάσεις του κειμένου και να δικαιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής και εκφοράς.
21. Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τη μετοχή του κειμένου και να τη μετατρέψετε σε δευτερεύουσα επιρρηματική πρόταση. Να δικαιολογήσετε τον συντακτικό της ρόλο καθώς και την πτώση της.
22. Να προσδιορίσετε το είδος των απαρεμφάτων του κειμένου και να δικαιολογήσετε τον χρόνο στον οποίο βρίσκονται. Να δικαιολογήσετε την πτώση του υποκειμένου τους.
23. *Ego, pater, cana esse malo*: Να μετατρέψετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο χρησιμοποιώντας την πρόταση "*Julia respondit...*" ως πρόταση εξάρτησης.
24. Να εντοπίσετε τις λέξεις του κειμένου που έχουν ετυμολογική σχέση με αντίστοιχες λέξεις της Ελληνικής (αρχαίας και νέας).
25. Να μεταφραστούν στα Λατινικά:
 - α) *Η Ιουλία χάρη στον πατέρα της, που την εμπόδιζε να βγάξει τις άσπρες τρίχες, δεν έγινε φαλακρή.*
 - β) *Ο Αύγουστος, επειδή φοβόταν μήπως η κόρη του γίνει φαλακρή, την αποθάρρυνε από το να βγάξει τις άσπρες τρίχες.*
 - γ) *Όταν ο Αύγουστος ρώτησε τη θυγατέρα του αν θα προτιμούσε να έχει άσπρες τρίχες ή να είναι φαλακρή, εκείνη απάντησε πως προτιμούσε να έχει άσπρες τρίχες.*

2. Ερωτήσεις-ασκήσεις κλειστού (αντικειμενικού) τύπου

I. Άσκηση συμπλήρωσης κενών

1. Να συμπληρώσετε τα κενά επιλέγοντας από τις λέξεις που δίδονται μέσα στις παρενθέσεις τη λέξη που κάθε φορά απαιτείται, αφού τη μεταφέρετε στον κατάλληλο τύπο. Να προσέξετε ώστε οι προτάσεις να είναι νοηματικώς αποδεκτές.
 - α) *Ille ne praedones se ipsum captum; quam ob rem praesidium domesticorum in tecto*
(vereor πρκ., conloco, venio)
 - β) *Caesar timebat ne de collibus et caedem militum* (advolo, hostis, perpetro)
 - γ) *Furor civilis belli cives prohibet ne et et quae ad concordiam* (sentio, dico, facio, pertineo)
 - δ) *Non dubitamus quin et cogitando homines animum et mentem nostram* (conformo, colo, excello μτχ.)
 - ε) *Ille impedit quominus urbem et* (occupo, hostis, everto)
 - στ) *Non multum quin Galli Brenno Capitolium praeter urbem Romam* (absum πρκ., everto, dux)
 - ζ) *Illi recusaverunt quominus cibum , et sic* (sumo, morior)
 - η) *Non dubium quin nos imitari magnos viros et patriam ut illi. (sum ενεστ., debeo, amo)*
 - θ) *Per illum quominus exercitus fiduciam* (vir, amitto, sto πρκ.)
 - ι) *Aperte et impudenter Nasica Ennius facere non quin* (mentior μτχ., possum πρτ., indignor)

II. Ασκήσεις του τύπου “Σωστό-Λάθος”

1. Βάσει του κειμένου να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο:

Σωστό Λάθος

α) Η πρόταση “ <i>quominus id faceret</i> ” εκφέρεται με υποτακτική παρατατικού, διότι το απαρέμφατο “ <i>deterreere</i> ”, από το οποίο εξαρτάται, είναι αντικείμενο ρήματος ιστορικού χρόνου.	☐	☐
β) Η ενδοιαστική πρόταση “ <i>quin calva esse nolis</i> ” εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα, διότι εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου.	☐	☐
γ) Η ενδοιαστική πρόταση “ <i>ne istae te calvam faciant</i> ” εκφράζει φόβο μήπως δεν γίνει κάτι.	☐	☐
δ) Η χρονική πρόταση “ <i>donec induxit mentionem aetatis</i> ” εκφράζει το προτερόχρονο.	☐	☐
ε) Η πλάγια ερωτηματική διμελής πρόταση του κειμένου εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα, διότι εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου.	☐	☐
στ) Η αναφορική πρόταση του κειμένου είναι επιρρηματική.	☐	☐
ζ) Η εναντιωματική πρόταση του κειμένου εκφέρεται με οριστική, διότι εκφράζει μια πραγματική κατάσταση.	☐	☐
η) Στην πρόταση “ <i>cum illa respondisset</i> ” ο σύνδεσμος “ <i>cum</i> ” είναι διηγηματικός.	☐	☐
θ) Η πρόταση “ <i>cum illa respondisset</i> ” εκφράζει το προτερόχρονο.	☐	☐
ι) Η ευθεία ερώτηση του κειμένου εκφέρεται με υποτακτική, διότι εκφράζει απορία.	☐	☐

2. Να εξετάσετε αν η αναγνώριση των παρακάτω λέξεων του κειμένου είναι ορθή ή εσφαλμένη και να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο:

	Σωστό	Λάθος
α) <i>audita</i> : ονομ. πτώση θηλ. γένους μετοχής πρκ.	☐	☐
β) <i>id</i> : ονομαστική ενικού ουδετέρου γένους	☐	☐
γ) <i>eo</i> : αφαιρετική ενικού γένους ουδετέρου	☐	☐
δ) <i>consilio</i> : αφαιρετική ενικού	☐	☐
ε) <i>intervenit</i> : οριστική ενεστώτα	☐	☐
στ) <i>deprehendit</i> : οριστική παρακειμένου	☐	☐
ζ) <i>aliis</i> : αφαιρετική πληθ. θηλυκού γένους	☐	☐
η) <i>aliquot</i> : αιτιατική πληθ. αρσ. γένους	☐	☐
θ) <i>illi</i> : δοτική ενικού θηλ. γένους	☐	☐
ι) <i>nolis</i> : υποτακτική ενεστώτα	☐	☐

III. Ασκήσεις πολλαπλής επιλογής

1. Ο τύπος “*re*” συντακτικώς είναι:

- α) υποκείμενο
- β) αντικείμενο
- γ) αφαιρετική της αιτίας
- δ) αφαιρετική του τρόπου
- ε) αφαιρετική του μέσου

Να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο.

2. Η πρόταση “*quominus id faceret*” εκφέρεται με υποτακτική παρατατικού, διότι:

- α) εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου.
- β) εισάγεται με το *quominus*.
- γ) εξαρτάται από το ρήμα *voluit*.
- δ) το απαρέμφατο από το οποίο εξαρτάται λογίζεται ως χρόνος ιστορικός, επειδή εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου.

Να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο.

3. Ο τύπος “*sermonibus*” του κειμένου συντακτικώς είναι:

- α) αφαιρετική του μέσου
- β) αφαιρετική του τρόπου
- γ) δοτική του ποιητικού αιτίου
- δ) αφαιρετική του ποιητικού αιτίου
- ε)

Να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο ή να συμπληρώσετε κάτι άλλο, αν δεν σας ικανοποιούν οι τέσσερις επιλογές.

IV. Ασκήσεις σύζευξης

1. Στηριζόμενοι στο κείμενο να γράψετε δίπλα σε κάθε ερώτηση το γράμμα της αντίστοιχης απάντησης. Τρεις προτάσεις που καταχωρίζονται στη στήλη των απαντήσεων δεν ανταποκρίνονται σε αντίστοιχες ερωτήσεις.

Ερωτήσεις

Απαντήσεις

1) ☐ <i>Quis secrete canos legere solebat?</i>	α) <i>Cana.</i>
2) ☐ <i>Quid Augustus filiam interrogavit?</i>	β) <i>Cana malo esse.</i>
3) ☐ <i>Malebatne Iulia esse cana an calva?</i>	γ) <i>Minime vero.</i>
4) ☐ <i>Cuius filia Iulia erat?</i>	δ) <i>“Utrum post aliquot annos cana esse mavis an calva?”</i>
5) ☐ <i>Quis canos vidit sed dissimulavit eos vidisse?</i>	ε) <i>Iulia, Augusti filia.</i>
	στ) <i>Augusti.</i>
	ζ) <i>Augustus.</i>
	η) <i>Ornatrices.</i>

2. Να αντιστοιχίσετε τις λατινικές λέξεις της Α΄ στήλης με τις σημασίες που δίδονται στη Β΄ στήλη αναγράφοντας μέσα στο πλαίσιο τον αριθμό της αντίστοιχης λέξης της Α΄ στήλης. Στη Β΄ στήλη υπάρχουν δύο σημασίες των οποίων δεν δίδεται η αντίστοιχη λατινική λέξη, την οποία θα πρέπει να συμπληρώσετε, ενώ στην Α΄ στήλη υπάρχουν δύο λατινικές λέξεις των οποίων δεν δίνονται οι αντίστοιχες σημασίες, τις οποίες επίσης θα πρέπει να συμπληρώσετε:

A	B
1) <i>mature</i>	☐ κρυφά
2) <i>secrete</i>	☐ κομμώτρια
3) <i>deterreo</i>	☐ πιάνω, ανακαλύπτω
4) <i>intervenio</i>	☐ προσποιούμαι ότι δεν
5) <i>ornatrix</i>	☐ εισάγω, φέρνω για συζήτηση
6) <i>vestis</i>	☐ αμφιβάλλω
7) <i>deprehendo</i>	☐ προβάλλω αντίρρηση
8) <i>dissimulo</i>	☐ φόρεμα
9) <i>dubito</i>	☐ αποθαρρύνω
10) <i>opprimo</i>	☐ πρόωρα
11)	☐
12)	☐

3. Βάσει του κειμένου να αντιστοιχίσετε τις λατινικές λέξεις της Α΄ στήλης με τους όρους της Β΄ αναγράφοντας μέσα στο πλαίσιο τον αριθμό της αντίστοιχης λέξης της Α΄ στήλης. Στη Β΄ στήλη υπάρχουν τέσσερις όροι των οποίων δεν δίδεται η αντίστοιχη λέξη.

Α	Β
1) <i>Augusti filia</i>	☐ κατηγορηματικός προσδιορισμός
2) <i>legere</i>	☐ υποκείμενο
3) <i>aliis</i>	☐ επιθετικός προσδιορισμός
4) <i>sermonibus</i>	☐ κατηγορούμενο
5) <i>earum</i>	☐ γενική αντικειμενική
6) <i>aetatis</i>	☐ αφαιρετική του τρόπου
7) <i>calvam</i>	☐ αντικείμενο
	☐ γενική κτητική
	☐ παράθεση
	☐ γενική υποκειμενική
	☐ αφαιρετική του μέσου

3. Συνδυασμός ασκήσεων ανοικτού και κλειστού τύπου

1. Να εξετάσετε αν οι παρακάτω περίοδοι είναι από συντακτικής απόψεως ορθές ή εσφαλμένες και να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο. Να δικαιολογήσετε την επιλογή σας στην περίπτωση που θεωρείτε κάτι εσφαλμένο:

	Σωστό	Λάθος
α) <i>Ille filias interrogavit, utrum post aliquot annos cana esse malit an calva.</i>	☐	☐
β) <i>Hac re audita pater voluit filias deterrere quominus id faceret.</i>	☐	☐
γ) <i>Augustus verebatur ne filia sua calva fieret.</i>	☐	☐
δ) <i>Quid non times ne ornatrices filias calvas faciant?</i> ☐	☐	☐
ε) <i>Non dubitabam quin calvi esse nolitis.</i>	☐	☐
στ) <i>Puellae timebant ne ornatrices eas calvas faciant.</i>	☐	☐

- ζ) *Augustus dissimulavit id vidisse et aliis sermonibus tempore extracto, induxit mentionem aetatis.*
- η) *Caesar veritus erat ne epistula intercipiatur et sua consilia ab hostibus cognoscantur.*
- θ) *Ille non aperte impedivit filias suas quin legant suos canos, sed mendacio eas persuasit ne hoc faciant.*
- ι) *Magistri pueros deterrent quominus ei mentiantur.*

2. Ο τύπος “illi” του κειμένου είναι:

- α) δοτική ενικού αρσενικού γένους
- β) ονομαστική πληθ. αρσενικού γένους
- γ) δοτική ενικού θηλυκού γένους
- δ) δοτική ενικού ουδέτερου γένους

Να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο και να δικαιολογήσετε την επιλογή σας.

3. Ο τύπος “intervenit” του κειμένου είναι:

- α) οριστική ενεστώτα
- β) οριστική παρακειμένου
- γ) οριστική μέλλοντα

Να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο και να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

4. Ο τύπος “deprehendit” του κειμένου είναι:

- α) οριστική ενεστώτα
- β) οριστική παρακειμένου
- γ) οριστική μέλλοντα

Να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο και να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

5. Να συμπληρώσετε τα κενά επιλέγοντας από τις λέξεις που δίδονται μέσα στις παρενθέσεις τη λέξη που κάθε φορά απαιτείται, αφού τη μεταφέρετε στον κατάλληλο τύπο. Να δικαιολογήσετε την έγκλιση εκφοράς των δευτερευουσών προτάσεων. Να προσέξετε ώστε οι προτάσεις να είναι νοηματικώς αποδεκτές.
- α) *Omnes* *ne exercitus hostium copias nostras* (vereor πρτ., contundo)
- β) *Imperator* *ne exercitus ob repentinum monstrum fiduciam* (timeo πρκ., amitto)
- γ) *Non dubium est quin corpus virorum* *magnorumque hominum* *mortale, animi vero motus et virtutis gloria sempiterna* (sum, sum, fortis)
- δ) *Non est dubium quin sine legibus liberi* *non* (possum, sum)
- ε) *Exercitus noster fortiter* *copias hostium quominus eae urbem* (pugno μτχ., impedio πρκ., occupo)
- στ) *Sapientem paupertas non* *quin aliquid memorabile* (prohibeo ενεστ., efficio)
- ζ) *Ille non* *quin se* *in tot et tantas dimicationes pro* *civium.* (recuso πρκ., obicio, salus)
- η) *Non dubitamus quin homo frugalitate divitias* (possum, contemno)
- θ) *Non dubitabamus quin propter* *civilis belli res publica multa* *et ornamenta dignitatis et praesidia stabilitatis* (perdo, furor, suus)
- ι) *Non multum* *quin hostes urbem* (absum, occupo)